

Creu de Sant Martí

Sant Martí de Centelles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Antiga parròquia de Sant Martí de Centelles
Emplaçament Angle nord de l'església de Sant Martí de Centelles

Coordenades:

Latitud: 41.76594
Longitud: 2.20469
UTM Est (X): 433893
UTM Nord (Y): 4624095

Classificació

Número de fitxa 08224 - 93
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle XVII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic. Plaça de la Catedral, 1. 08500 Vic

Fitxes associades:

[Església de Sant Martí de Centelles](#)

[Cripta dels Senyors de Centelles](#)

Autoria de la fitxa Anna M. Gómez Bach
Data de registre de la fitxa: dj., 20/12/2001 - 01:00

Descripció

Creu de ferro de planta grega subjectada en un dels seus extrems a un pilar de pedra. Aquest de 50 cm d'alt està format per tres blocs de pedra local, ben treballada i bisellada en els extrems. Tot i que els elements arquitectònics ornamentals són força parcs, cal destacar el treball del bloc de suport de la creu que imita la part superior d'un capitell.

Història

La creu ubicada al replà de l'església de Sant Martí de Centelles es pot classificar en el conjunt de creus utilitzades com a padró de funcions clarament religioses. Històricament la creu s'associa a la simbologia cristiana. Aquestes peces ornamentals i de caire monumental podien presentar diverses morfologies comprenen des de les creus gregues a les llatines tant esculpides com gravades amb un tractament més o menys elaborat. Les creus pròpiament de pedra apareixen en un moment indeterminat de l'alta edat mitjana relacionades amb el poder eclesiàstic o com a indicadors: situades al peu d'un camí, una cruïlla, o al límit d'un terme. La seva diversa funcionalitat ens ha pervingut a través dels segles com element protector, com a recordatori d'algun esdeveniment, o com a símbol de poder. Serà en els segles XIV i XV que es documentaran de forma regular aquests tipus d'elements arquitectònics, tot i això molt poques creus estan datades o es poden datar. Concretament la creu de Sant Martí és de factura força moderna, segurament bastida en un moment de remodelació de la mateixa església, en època moderna avançada, cap el s. XVIII. Durant l'època moderna es va utilitzar com a padró.

Bibliografia

- BASTARDES, A. (1983). Les creus al vent. Ed. Millà. Barcelona.
- FONT, N. (1984). Datos per a la història de les creus de pedra de Catalunya. Barcelona.
- GUDIOL, J. (1919). Les creus monumentals de Catalunya. Centre Excursionista de Catalunya. Barcelona.
- PLADEVALL, A. (1987). Centelles, aproximació a la seva història. Ajuntament de Centelles. p. 302-303.

